

ЗДОРОВА ПОЛІТИКА - ЗДОРОВЕ СУСПІЛЬСТВО - ЗДОРОВА ЛЮДИНА

Гурц В.В.

Національний університет імені Т. Г. Шевченка, м. Київ, Україна

Ключові слова: здорова політика, політична культура, суспільне здоров'я, здоровий спосіб життя

Актуальність теми. Останнім часом в Україні приділяється достатньо уваги темі збереження здоров'я громадян: зменшилась кількість тютюнової та алкогольної реклами на телебаченні, відповідний закон "Про заборону куріння в громадських місцях", пропагування здорового способу життя тощо. На нашу думку, актуальним є дослідження взаємозв'язку сентенцій: здорова політика, здорове суспільство, здорова людина.

Мета роботи полягає у дослідженні взаємозв'язку між здоровою політикою, здоровим суспільством та здоров'ям окремої людини - громадянина України.

Методи дослідження: загально філософські та загально наукові.

Отримані результати. Серед вітчизняних науковців досліджували проблематику здоров'я як політичної категорії І. Васильєва, С. Місержи, В. Москаленко, О. Романюк. Проблемами здорового суспільства переймалися такі вітчизняні науковці, як: І. Васильєва, Л. Григорович, В. Ляхоцький, В. Москаленко. Проблеми здоров'я людини розглядали М. Амосов, Л. Матрос, І. Брехман, В. Леві, А. Маслоу, В. Гриценко та інші.

Аналіз політичної ситуації в будь-якій країні дозволить наблизитись до розуміння пропедевтичного визначення здоров'я як політичної категорії. Первинне ознайомлення з даним питанням показало, що досліджувати проблему треба з кількох сторін: здоров'я індивіда як політичного суб'єкта, здоров'я суспільства як політичного суб'єкта, діяльність політичних інститутів (особливо спрямовану на підтримання чи охорону здоров'я), здоров'я самої політичної ситуації, здорових політичних процесів.

Перш за все слід зазначити, що сьогоднішню політику в усьому світі лихоманить від зміни ієрархії цінностей, еволюції низки низхідних і висхідних подій, що наближали суспільство до стану політичної хвороби чи стану політичного здоров'я та керування ними (станами), в основі якого лежить дослідження функціонування розуму, процеси навчання і виховання, а також розвитку політичної культури [14].

Чому деяку частину людей так легко використовують політичні сили? Відповідь проста - у цих людей відповідне виховання, вони сприятливі до сенсацій і протиріч, нездатні або не хочуть аналізувати дійсність. Змінений образ світу, викривлення пропорції загрози ускладнюють життя. Людина, особливо молода, стає легкою здобиччю політичних об'єктів. Ми вимагаємо від політиків рішучих дій, а натомість маємо змагання з не дуже вдалих рішень.

Сучасні політики мають шанс вижити лише звертаючись до питань до яких ми чуттєві - це хвороба, а мали б вирішувати реальні проблеми - це було б здоров'ям.

У результаті сенс здоров'я як політичної категорії є явищем взаємодії, сполучання і взаємного напластування однорідних і різнорідних позитивних, об'єктивних і суб'єктивних, внутрішніх і зовнішніх факторів, умов і причин, спрямованих на гармонійну взаємодію освічених політично індивідів у політично розвиненому суспільстві, яке еволюціонує за законами змін, де влада виконує свої функції, діяльність соціально-політичних інститутів та політичні процеси спрямовані на досягнення загального блага.

Суспільне здоров'я як самостійна медична наука вивчає вплив соціальних факторів та умов навколишнього середовища на здоров'я населення з ціллю розробки профілактичних засобів з оздоровлення населення і вдосконалення його медичного обслуговування.

Суспільне здоров'я займається вивченням широкого кола різноманітних медичних аспектів, соціологічних, економічних, управлінських, філософських проблем в області охорони здоров'я населення в конкретних історичних обставинах.

Суспільне здоров'я - це важливий економічний та соціальний потенціал країни, зумовлений дією різних факторів навколишнього середовища та способу життя населення, який дозволяє забезпечити оптимальний рівень якості та безпеки життя.

За твердженням А. Маслоу, в універсальному визначенні поняття "здоров'я" повинна відобразитись одна з насущних потреб людини: потреба в забезпеченні збереження здоров'я сучасного й майбутнього поколінь [10].

Життя потребує об'єднання в рамках однієї теорії трьох інтегрованих теорій:

- 1) утворення стійкого розвитку й поведінки людини й людства в цілому на соціальному рівні (А. Бусигін);
- 2) мотивації людини, тобто поведінки особистості на психологічному рівні (А. Маслоу);
- 3) відновлення здоров'я, тобто розгляд обмінного процесу всіх семи систем цілісного організму людини на біохімічному рівні (І. Чепурной).

Це історично логічно, починаючи з ідеї В. Бехтерева, яку він висловив на початку ХХ ст., теорії необхідно об'єднати через інтеграцію біологічної, психологічної та соціальної категорій - здоров'я (здоровий спосіб життя), потреба в якому на початку ХХІ ст. стала базовою.

Рецензент: д.мед.н., професор Грузева Т.С.

ЛІТЕРАТУРА

1. Артюнина Г. П., Игнатъкова С. А. Основы медицинских знаний: здоровье, болезнь и образ жизни : Учебное пособие для средней школы, 3-е издание — М.: Академический проект, 2005. — 356 с.

2. Брехман И. И. Валеология — наука о здоровье — М., ФУС, 1990. — 314 с.

3. Васкес Э., Кресный Д. Медико-социальные аспекты здоровья населения: Учеб. пособие. — К.: Изд-во Европ. ун-та, 2003. — 491 с. — Библиогр.: С. 488-489.

4. Венедиктов Д. Д. Системный анализ и моделирование общественного здоровья // Теория, методология и практика системных исследований — М., 1984. — 216 с.

5. Возіанов О. Ф., Москаленко В. Ф., Пономаренко В. М., Підаєв А. В. та ін. — Панорама охорони здоров'я населення України/К.: Здоров'я, 2003. — 396 с.

6. Волков В. В., Корнійчук В. П., Корнійчук Л. П., Хомяк К. Д. Система збереження й укріплення здоров'я нації. — К.: "МПЛеся", 2007. — 120 с.

7. Всесвітня організація охорони здоров'я. Статуту Всесвітньої організації охорони здоров'я // Москаленко В. Ф., Грузєва Т. С., Іншакова Г. В. Право на охорону здоров'я у нормативно-правових актах

міжнародного та європейського рівня. — Х., 2006. — С. 125-130.

8. Дмитриева Е. В. Социология здоровья: методологические подходы и коммуникационные программы — М.: Центр, 2002. — 224 с.

9. Лехан В. М., Лакіза-Сачук Н. М., Войцехівський В. М. Стратегічні напрями розвитку охорони здоров'я в Україні/ Підзаг. редакцією В. М. Лехан. — К.: Сфера, 2001. — 176 с.

10. Маслоу А. Мотивация и личность: Евразия, 1999.

11. Матрос Л. Г. Социальные аспекты и проблемы здоровья. — М., 1992, 288 с.

12. Москаленко В. Ф., Костецкий В. В. Законы Украины про охорону здоров'я: Збірник нормативно-правових актів. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. — 464 с.

13. Москаленко В. Ф. Здоров'я населення і проблеми охорони здоров'я у світі та Європі. Стан питання та тенденції (Огляд частини 2, продовження. Початок у попередньому номері журналу № 4 2003р) // Охорона здоров'я України. — 2004. — № 1 (12). — С. 5-12. — продовження у наступному номері.

14. Романюк О. В. Погляд на здоров'я через призму політики // Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції. Розвиток наукової думки. — НМУ. — 2008. — С. 43—45.

HEALTHY POLITICS - HEALTHY SOCIETY - HEALTHY PEOPLE

V. Gurts

Taras Shevchenko National University, Kyiv, Ukraine

Summary. As a result, the meaning of health as a political category is the phenomenon of interaction and mutual joining stratification of homogeneous and heterogeneous positive, objective and subjective, internal and external factors, conditions and causes aimed at harmonious interaction politically educated individuals in politically developed society, which evolves according to the laws change, where the government performs its functions, activities of social and political institutions and political processes aimed at achieving the common good.

Public health is an important economic and social potential of the country, due to the influence of various environmental factors.

Thus, there is need to integrate through the integration of biological, psychological and social categories - health.

Key words: healthy politics, political culture, public health, healthy lifestyle.

ЗДОРОВАЯ ПОЛИТИКА - ЗДОРОВОЕ ОБЩЕСТВО - ЗДОРОВЫЙ ЧЕЛОВЕК

Гурц В. В.

Национальный университет имени Т. Г. Шевченко, г. Киев, Украина

Резюме. Первичное ознакомление с данным вопросом показало необходимость исследования проблемы с нескольких сторон: здоровья индивида как политического субъекта, здоровья общества как политического субъекта, деятельность политических институтов, здоровья самой политической ситуации, здоровых политических процессов.

Политическое здоровье возможно при условии, если политические процессы направлены на достижение общего блага.

Общественное здоровье изучает разнообразные медицинские аспекты, социологические, экономические, философские проблемы в области сохранения здоровья населения в определенных исторических обстоятельствах.

Здоровый образ жизни, потребность в котором возросла в начале XXI века, требует объединения биологической, психологической и социальной категорий здоровья.

Ключевые слова: здоровая политика, политическая культура, общественное здоровье, здоровый образ жизни.